

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o níž t i jde, v

d ů v o d e c h:

Nesprávné posouzení právní odvolacího rozsudku spatřují dovolatelé především v tom, že se odvolací soud nepřipojil k jejich právnímu názoru, že v čas uzavření podnájemní smlouvy mezi pivovarem v B. a dovolateli dne 1. ledna 1922 byl majitelem pivovaru již čs. erár v důsledku zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n. s účinkem od 28. října 1918. Leč v této příčině poukázal správně již odvolací soud k tomu, že doba pro nabytí majetku státu připadlého (28. října 1918) nemůže býti v tomto případě ztotožňována s dobou, kdy změna ve vlastnictví řečeného majetku skutečně nastala, a že teprve rozhodnutím ministerstva vnitra ze 14. ledna 1922, pokud se týče nálezem Nejvyššího správního soudu ze dne 1. července 1922 bylo rozhodnuto, že panství K. i s pivovarem v B. přejde do vlastnictví státu, třebas by v §u 3 cit. zák. výslovně byl jmenován následník trůnu František Ferdinand Este a jeho potomci a nebyl činěn rozdíl mezi těmito a jinými osobami bývalé panovnické rodiny rakousko-uherské v §u cit. pod čís. 2 c) souhrnně uvedenými. Byla-li zůstavena ta věc r o z h o d o v á n í, nelze pochybovati, že se změna ve vlastnictví, jakou má na mysli zmíněná smlouva, uskutečnila teprve r o z h o d n u t í m.

Čís. 3448.

Odklad exekuce (§ 42 čís. 5 ex. ř.) nelze odepřít, třebas jest ze žaloby nebo z exekučních spisů zřejmo, že žadateli jde pouze o to, by byl oddálen výkon exekuce.

Třebas dlužník blíže neopodstatnil tvrzení, že by mu výkonem exekuce vzešla nenahraditelná újma, jest odklad exekuce povolit, lze-li seznati nebezpečí újmy z exekučních spisů.

(Rozh. ze dne 29. ledna 1924, R II 15/24.)

Návrhu na odklad exekuce vyklizením dílny a stáje až do právoplatného vyřízení opoční žaloby soud první stolice usnesením ze dne 18. října 1923 vyhověl, r e k u r s n í s o u d návrh zamítl. D ů v o d y: Dle §u 42 ex. ř. může odložení exekuce k návrhu býti nařízeno, když se vznesla žaloba, by exekuční titul byl prohlášen za něplatný, nebo za neúčinný, neb aby byl zrušen. Je tedy na soudci, by v každém jednotlivém případě zkoumal, zda odložení exekuce je na místě, čili nic. Při povolení odkladu exekuce není jen bráti zřetel na stranu povinnou, by byla ušetřena újmy, jež by jí provedením exekuce byla způsobena, nýbrž i na vymáhajícího věřitele, by ve svých právech z exekučního titulu nebyl bezdůvodně zkrácen. V tomto případě zastával žalobce ustavičně právní stanovisko, že exekuční titul, jenž jest základem povolené exekuci, jest po právu. Po právoplatnosti usnesení, povolujícího výpověď

ze sporných místností, požádal žalobce vícekrát až do poslední doby o odklad exekuce vyklizením, nezmíniv se o tom, že exekuční titul je neplatný nebo neúčinný. Žalobce vždy jen uplatňoval, že po celou dobu hledal vhodné místnosti, že však beze své viny nemohl naléztí přiměřené náhrady. Usnesením okresního soudu ze dne 8. června 1923 byl žalobcův návrh na povolení odkladu exekuce vyklizením zamítnut. Též v rekursu proti tomuto usnesení žalobce ani netvrdil, že exekuční titul neplatí. Je tedy ospravedlněno podezření, že odklad exekuce byl navržen, by exekuční řízení a ukojení vymáhajícího věřitele bylo protahováno. Za takového stavu věci není důvodné přičiny k povolení odkladu exekuce.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dovolacímu rekursu nelze upřít oprávněnosti. Dle motivů k Šu 42 a násl. ex. ř. jest účelem odložení exekuce, by bylo zabráněno škodlivé změně poměrů všude tam, kde správnost a přípustnost exekuce stala se pochybnou, buď z důvodů hmotného práva nebo vzhledem k předpisům exekučního řádu. Před odstraněním těchto pochybností nemá býti pokračováno v exekuci na dlužníkovu újmu. Z toho plyne, že, jsou-li zde podmínky §§ 42 a 44 ex. ř., sluší povolit odklad exekuce. Není třeba šířiti se o tom, že při rozhodování o odkladu exekuce nelze se pouštět do věcné stránky sporu, zahájeného ve smyslu čís. 5 Šu 42 ex. ř., aniž předbíhati rozhodnutí rozepře rozsudkem. Pouze tímto lze vysloviti, zda je žaloba odůvodněna a zda byla podána za účelem protahování exekuce čili nic. Exekuční řád neobsahuje předpisu, že odklad exekuce nemá se povolit, je-li ze žaloby nebo z exekučních spisů zřejmo, že žadateli jde pouze o to, by byl oddálen výkon exekuce. K tomuto právnímu názoru bylo by lze dospěti jen změnou a doplněním, nikoliv pouhým výkladem exekučního řádu, který v takových případech jiným způsobem hájí zájmy vymáhajícího věřitele a to ustanovením druhého odstavce Šu 44 ex. ř., že exekuční soud při povolení odkladu exekuce může naříditi dlužníku, by složil jistotu, je-li odkladem exekuce ohroženo věřitelovo uspokojení. Z těchto vývodů jest zřejmo, že rekursní soud v tomto případě neměl zamítnouti žalobcův návrh na odklad exekuce proto, že jest zde podezření, že odklad byl navržen v úmyslu, by exekuční řízení a uspokojení vymáhajícího věřitele bylo protahováno. Takového zamítacího důvodu exekuční řád nezná (§§ 42 čís. 5 a 44 ex. ř.). Nezbyvá tedy než řešiti otázku, zda jsou zde zákonné předpoklady pro odložení exekuce čili nic. Dlužník podal žalobu dle Šu 35 ex. ř. a učinil v ní návrh, by výkon exekuce byl odložen až do právoplatného vyřízení této rozepře, ježto výkonem exekuce vznikla by mu prý újma nenahraditelná. Této obavy blíže neopodstatnil skutečnostmi. Přes to lze přihlížeti k obsahu exekučních spisů okresního soudu v S. § 44 ex. ř. nestanoví totiž výslovně, jako na příklad §§y 370 a 390 ex. ř. povinnost, osvědčiti, že povinné straně hrozí újma z pokračování v exekuci, nýbrž formuluje podmínku odkladu negativně, že odklad exekuce nemá býti povolen, může-li v ní býti pokračováno, aniž by dlužníku nebez-

pečení majetkové újmy z toho vzešlo. Zákon uvádí tedy pouze podmínky, za kterých návrh za odklad exekuce jest zamítnouti. Lze-li seznati z exekučních spisů, že zamítnutím odkladu exekuce povinné straně mohla by vzejíti nenahraditelná nebo těžko nahraditelná škoda, odporoval by přísně formalistický výklad zákona i jeho účelu a slušnosti (rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 4. července 1922, č. j. R II 424/21 čís. sb. 1760). Z exekučních spisů a zejména z místního ohledání jest zřejmo, že žalobce potřebuje sporných místností k provozování své živnosti, a proto mohla by mu zamítnutím návrhu na odklad exekuce vzejíti nenahraditelná nebo těžko nahraditelná škoda. Bylo proto za předpokladů §§ 42 čís. 5 a 44 ex. ř. dovolacímu rekursu vyhověti a obnoviti usnesení prvního soudce.

Čís. 3449.

O nároku manžela, by se manželka vrátila do společné domácnosti (§ 92 obč. zák.), jest rozhodovati sporem, pro nějž jest věcně příslušným sborový soud první stolice (§ 50 čís. 3 j. n.).

(Rozh. ze dne 29. ledna 1924, R II 18/24.)

O návrhu manžela, by okresní soud uložil v nesporném řízení jeho manželce, vrátiti se do společné domácnosti, rozhodl soud první stolice ve věci samé. Rekursní soud odmítl navrhovatelovu stížnost pro opozdnost.

Nejvyšší soud zrušil usnesení nižších soudů i s předchozím řízením pro zmatečnost a odkázal návrh manželův na pořad práva.

Důvody:

Povinnost manželky, sledovati manžela do jeho bydliště (§ 92 obč. zák.), náleží k ryze soukromoprávním účinkům manželství, které manželé vzájemnou dohodou mohou dle své vůle upravit, takže není důvodu, proč by soudy v této příčině samy od sebe zakročovaly, řízení prováděly nebo té neb oné straně zvláštní ochranu poskytovaly. Vzejde-li mezi manželi spor o návrat do manželského společenství, přísluší rozhodovati o něm dle §u 50 čís. 3 j. n. výhradně sborovému soudu první stolice a to v řízení sporném, neboť není zákonného předpisu, který by věc prikazoval řízení nespornému. To plyne také z §§ 381 čís. 8 a 378 ex. ř., podle nichž lze takové nároky vyřídití prozatímním opatřením, ale jen za předpokladu, že byla již nebo bude podána řádná žaloba. Návrh manžela, aby jeho manželce bylo okresním soudem v řízení nesporném uloženo, vrátiti se do manželova bytu, jest dle zákona nepřipustným a měl býti hned odmítnut, provedené řízení i rozhodnutí okresního i rekursního soudu jsou zmatečná, pročez musilo býti dle §u 42 odstavec první a třetí j. n. uznáno, jak se stalo.